

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวอุทยานไดโนเสาร์ ของประชาชนในตำบลโนนบุรี อำเภอสหสัชน์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. วิธีการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

- 1 ประชากร ได้แก่ ประชาชนในเขตตำบลโนนบุรี อำเภอสหสัชน์ จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 5,318 คน (สำนักงานเทศบาลตำบลโนนบุรี. 2551 : ไม่มีเลขหน้า)
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนในเขตตำบลโนนบุรี อำเภอสหสัชน์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ซึ่งได้จากการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรของทาโร ยามาเน (Taro Yamane) (ยูททพงษ์ กัวยวรรณ. 2543 : 79) และเทียบบัญญัติไตรยางศ์

$$\text{สูตร} \quad n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

เมื่อ	n	แทน	ขนาดกลุ่มตัวอย่าง
	N	แทน	ขนาดของประชากร
	e	แทน	ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างเท่ากับ .05

$$\begin{aligned}
 \text{แทนค่าในสูตร} \quad n &= \frac{5,318}{1+5,318(0.05)^2} \\
 &= 399.95 \\
 &= 400
 \end{aligned}$$

ประชาชนทั้งหมด 5,318 คน ใช้กลุ่มตัวอย่าง 400 คน

ประชาชนเพศชายทั้งหมด 2,604 คน ใช้กลุ่มตัวอย่าง 196 คน

ประชาชนเพศหญิงทั้งหมด 2,714 คน ใช้กลุ่มตัวอย่าง 204 คน

ในการกำหนดกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยดำเนินการ โดยมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 กำหนดให้ทุกหมู่บ้าน ในเขตตำบลโนนบุรี เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 11 หมู่บ้าน

ขั้นที่ 2 จำแนกเพศ ประชาชนแต่ละหมู่บ้าน

ขั้นที่ 3 เทียบบัญชีไตรยางศ์ จำแนกเป็นรายหมู่บ้าน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

หมู่บ้าน	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง			
	ประชาชนเพศชาย		ประชาชนเพศหญิง	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
หมู่ที่ 1 บ้านโนนบุรี	364	27	430	32
หมู่ที่ 2 บ้านโนนบุรี	442	33	435	33
หมู่ที่ 3 บ้านโนนบุรี	318	24	328	25
หมู่ที่ 4 บ้านโนนสามัคคี	225	17	226	17
หมู่ที่ 5 บ้านสิงห์บุรี	102	8	111	8
หมู่ที่ 6 บ้านโนนสวาท	126	10	147	11
หมู่ที่ 7 บ้านวังมะพลับ	139	11	150	11
หมู่ที่ 8 บ้านนาแก้ว	227	17	234	18
หมู่ที่ 9 บ้านโนนวิเศษ	102	8	114	9
หมู่ที่ 10 บ้านโนนบุรี	180	13	139	10
หมู่ที่ 11 บ้านโนนศึกษา	379	28	400	30
รวม	2,604	196	2,714	204
รวมประชากร	5,318			-

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) กำหนดค่าเป็น 5 ระดับคือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด แบ่งเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการท่องเที่ยว

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยว

วิธีการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของชุมชนของนิรันดร์ จงวุฒิเวศย์ (2527 : 12) ; คุณฎี อายุวัฒน์ และคณะ (2535 : 38) ; อकिन รพีพัฒน์ (2532 : 8) และเกี่ยวกับการท่องเที่ยวของประเวศ วะสี (2541 : 25) และบุคคลอื่น ๆ

2. ศึกษาเอกสารการสร้างเครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) จากหนังสือการวิจัยเบื้องต้นของบุญชม ศรีสะอาด (2545 : 90-100) และบุคคลอื่น ๆ

3. สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมตัวแปรอิสระและตัวแปรตามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการการท่องเที่ยว ได้ข้อคำถาม จำนวน 55 ข้อ

4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์คณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาความเหมาะสม ซึ่งอาจารย์คณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ได้ให้ข้อเสนอแนะ

5. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นและผ่านการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์แล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความชัดเจน กะทัดรัดของภาษาและข้อคำถาม ความเที่ยงตรง (Validity) และครอบคลุมเนื้อหา จำนวน 5 ท่าน ดังนี้

5.1 นายเทอดเกียรติ ชูราษฎร์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนคอนแดน โนนเปลือยวิทยา อำเภอหนองชัย จังหวัดกาฬสินธุ์ วุฒิศึกษา กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา) ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม

5.2 นายสุพจน์ บุ่งอุทุม ตำแหน่ง พัฒนาการอำเภอขามเฒ่า ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาชุมชน

5.3 นายบุญถิ่น ภูมิเหล่าแจ้ง ตำแหน่ง อธิบดีพัฒนาการจังหวัดกาฬสินธุ์
ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาชุมชน

5.4 นายสุริยา ผ่องเสียง ตำแหน่ง ศีษยานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 วุฒิการศึกษาศ.ม. (วุฒิผลการศึกษา) ผู้เชี่ยวชาญด้านเครื่องมือ
การวิจัย

5.5 อาจารย์ถวัลย์วดี พัฒนโพธิ์ ตำแหน่ง อาจารย์ประจำ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
กาฬสินธุ์ ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาคารมีส่วนร่วมของชุมชนด้านการท่องเที่ยว

6. ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะให้ปรับปรุงแก้ไขการใช้ภาษา ข้อความให้กะทัดรัด จากนั้น
นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามคำแนะนำและผ่านความเห็นชอบจากผู้เชี่ยวชาญแล้วไปทดลอง
ใช้ (Try-out) กับประชาชนในเขตตำบลสหัสขันธ์ อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์
ซึ่งมีพื้นที่ใกล้เคียงกันและไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 40 คน

7. นำแบบสอบถามมาตรวจให้คะแนนและวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อโดย
วิธี Item-total Correlation โดยเลือกข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกที่เหมาะสม จำนวน 47 ข้อ
จากนั้นนำมาหาค่าความเชื่อมั่นโดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient)
ของครอนบาค โดยมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามดังนี้คือ
ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามมีค่าอยู่ระหว่าง .61-.79 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้ง
ฉบับเท่ากับ .82

8. นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้ (Try-out) เสนอต่อคณะกรรมการควบคุม
วิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบให้คำแนะนำอีกครั้ง

9. จัดพิมพ์แบบสอบถามที่ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์
เป็นฉบับสมบูรณ์สำหรับนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เพื่อขอ
ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ใหญ่บ้าน ในเขตตำบลโนนบุรี

2. แจ้งความประสงค์ต่อผู้ใหญ่บ้าน ในเขตตำบลโนนบุรี และขอความร่วมมือให้
ประชาชน ตอบแบบสอบถาม

3. นำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง โดยทำการประชุมกลุ่ม
ตัวอย่าง

แล้วอธิบายรายละเอียดการทำแบบสอบถามจนกลุ่มตัวอย่างมีความเข้าใจ สามารถปฏิบัติได้ และรับแบบสอบถามกลับคืนมาด้วยตนเอง โดยดำเนินการดังกล่าวนี้ที่ละหมู่บ้านจนครบทั้ง 11 หมู่บ้าน

4. ผู้วิจัยตรวจสอบและคัดเลือกแบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์มาตรวจสอบพบว่า ได้แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์กลับคืนมาจำนวน 400 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 จากนั้นนำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยการแจกแจงความถี่และร้อยละตามตัวแปร
2. วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการการท่องเที่ยว เพื่อหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยมีเกณฑ์ให้คะแนนและแปลความหมาย ดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนน (บุญชม ศรีสะอาด. 2545. 99-100)

ระดับคะแนน

ความหมาย

5

มีส่วนร่วมในระดับมากที่สุด

4

มีส่วนร่วมในระดับมาก

3

มีส่วนร่วมในระดับปานกลาง

2

มีส่วนร่วมในระดับน้อย

1

มีส่วนร่วมในระดับน้อยที่สุด

เกณฑ์การแปลความหมาย (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 99-100)

คะแนนเฉลี่ย

ความหมาย

4.51-5.00

มีส่วนร่วมในระดับมากที่สุด

3.51-4.50

มีส่วนร่วมในระดับมาก

2.51-3.50

มีส่วนร่วมในระดับปานกลาง

1.51-2.50

มีส่วนร่วมในระดับน้อย

1.00-1.50

มีส่วนร่วมในระดับน้อยที่สุด

3. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ย การมีส่วนร่วมของประชาชน

ในการท่องเที่ยวของตัวแปร 2 กลุ่ม ได้แก่ ตัวแปร เพศ ซึ่งเป็นอิสระจากกันโดยใช้ t-test แบบ Independent Sample เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1

4. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ย การมีส่วนร่วมของชุมชนในการท่องเที่ยวของตัวแปร 3 กลุ่มขึ้นไป ได้แก่ หมู่บ้านที่อาศัย โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวโดยใช้ One-way Analysis of Variance เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2 และกรณีพบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทำการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยแบบรายคู่ โดยวิธีของ Scheffe'

5. วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 3 ซึ่งเป็นข้อคำถามแบบปลายเปิดที่ให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวอุทยานไดโนเสาร์ ของประชาชน ในเขตตำบลโนนบุรี อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยหาความถี่ของแต่ละคำตอบ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่
 - 1.1 ร้อยละ (Percentage)
 - 1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)
 - 1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์หาคุณภาพของเครื่องมือได้แก่
 - 2.1 สถิติที่ใช้ในการหาค่าอำนาจจำแนกรายชื่อของแบบสอบถามคือ Item-total Correlation (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 95)
 - 2.2 สถิติที่ใช้ในการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามคือสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 96)
3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่
 - 3.1 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างตัวแปร 2 กลุ่มโดยใช้ t-test แบบ Independent Sample (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 109)
 - 3.2 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างตัวแปร 3 กลุ่มขึ้นไป โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว โดยใช้ F-test

(One-Way Analysis of Variance) และกรณีพบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทำการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยแบบรายคู่โดยวิธีของ Scheffe' (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 115-116)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY